

**КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ЗА ЧЕРНО
МОРЕ /КСЧМ/**

**CONSILIUL CONSULTATIV PENTRU
MAREA NEAGRA**

Сдружение, вписано в РЮЛНЦ
на Р България
ЕИК 176964109
Седалище и адрес на управление:
гр. Варна, ул.“Охрид“ N 24-26, ет.1
office@blsaceu.eu

Asociatie, inregistrata in Registrul
persoanelor juridice fara scop patrimonial
al R Bulgaria, CUI 176964109
Sediu si adresa de conducere:
Mun. Varna, str. “Ohrid” N 24-26, etaj 1
office@blsaceu.eu

Изх. №.12/18.07.2024

На вниманието на:

Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“ – DG MARE

Министерство на земеделието и храните, Република България

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, Бургас, България

Министерство на околната среда и водите, България

Министерство на земеделието и развитието на селските райони, Румъния

Министерство на околната среда, водите и горите, Румъния

Национална агенция за рибарство и аквакултури, Румъния

Уважаеми госпожи и господа,

След консултациите, проведени в рамките на Консултативния съвет за Черно море беше формулирана следната препоръка, свързана с предизвикателствата на дребномащабния риболов и събирането на данни, режимите за регистриране на любителския риболов, с акцент върху модернизацията на риболовния флот и намаляването на ННН риболова.

Отново заявяваме готовността си за допълнителни консултации или участие в прилагането на посочените по-долу препоръки.

С уважение,
Драгош Бухай
Председател на КСЧМ¹

---

¹ КСЧМ, Консултативният съвет за Черно море е юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза, създадено на 20.07.2015 г. в съответствие с разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска

Препоръка, свързана с предизвикателствата на дребномащабния риболов и събирането на данни, режимите за регистриране на любителския риболов. Съкчаване на ННН риболов в Черно море

Обща информация

Риболовните сектори в Румъния и България са изправени пред различни, но припокриващи се предизвикателства. Риболовният флот на Румъния е разнообразна комбинация от дребномащабни и по-големи кораби. Дребномащабният риболов, включващ лодки с дължина до 12 метра, представлява по-голямата част от флота по отношение на числеността, но допринася по-малко по отношение на тонажа и мощността на двигателя. По-големите кораби, макар и по-малко на брой, представляват значителна част от капацитета на флота.

В Румъния финансовите лимити ограничават способността на собствениците на кораби да модернизират и ремонтират своите плавателни съдове. Достъпът до европейско и национално финансиране е сложен, което допълнително възпрепятства напредъка. Разпределението на двигателната мощност (kW) на Румъния за нейния флот е сред най-ниските в Европа, което намалява нейната оперативна конкурентоспособност. Проблемите с безопасността също са важни, особено поради наличието на морски мини в риболовните райони, изострени от регионалните конфликти. За да се справи с някои от тези проблеми, Националната агенция по рибарство и аквакултури (НАРА) предприе инициативи като разработване на мобилно приложение за електронно отчитане на улова и наблюдение на кораби, специално насочено към лодки, по-малки от 12 метра. Този проект, който понастоящем е в начален етап на изпълнение, има за цел да рационализира процеса на докладване и да подобри проследимостта на улова. Освен това НАРА работи за подобряване на наблюдението на малки лодки чрез ново оборудване, което интегрира GSM и сателитни сигнали.

Риболовният флот на България също се състои от значителен брой малки лодки, като по-голямата част от тях попадат под границата от 12 метра. Дребномащабният риболов остава все така важен, но секторът се бори с неадекватни системи за наблюдение и контрол. Любителският риболов отбеляза значителен растеж, което доведе до предизвикателства в регулирането и правоприлагането. За разлика от Румъния, България не изисква лицензи за любителски риболов, което усложнява усилията за наблюдение и контрол на риболовните дейности. България постепенно внедрява усъвършенствани електронни системи за наблюдение на своя риболовен флот, с акцент върху лодки над 12 метра. Тези мерки са част от по-широко усилие за подобряване на съответствието и събирането на данни. Има планове за разширяване на тези системи към по-малки плавателни съдове, които в момента нямат подходящ мониторинг. Освен това страната е изправена пред проблеми с немаркирани и неразрешени риболовни уреди, което усложнява усилията за правоприлагане.

Българското правителство осъзнава необходимостта от по-добър контрол и възнамерява да внедри електронни системи за позициониране и докладване за всички плавателни съдове до 2029 г., като първоначалните стъпки се предприемат за сегмента между 10-12 метра.

Необходими са също кампании за обучение и разпространение, за да се гарантира, че рибарите разбират и спазват новите разпоредби.

И двете страни споделят общи проблеми като ограничени финансови ресурси, трудности при достъпа до финансиране и необходимостта от модернизираните системи за мониторинг. Справянето с тези предизвикателства изисква координирани усилия на регионално ниво за подобряване на модернизацията на флота, подобряване на регулаторните рамки и гарантиране на устойчивостта на риболовните ресурси в Черно море.

Препоръка

1. Към държавите-членки² и ЕК³ за рационализиране на достъпа до европейски и национални механизми за финансиране за дребномащабните рибари. Тази подкрепа трябва да се съсредоточи върху модернизацията на лодки и двигатели за намаляване на разхода на гориво и емисиите, както и върху подобряването на оборудването за безопасност, особено в светлината на продължаващите регионални конфликти и наличието на морски мини в Черно море.
2. Към държавите членки да приемат подобни цифрови решения за подобряване на точността на данните и лесното отчитане. Тези системи трябва да интегрират въвеждане на данни в реално време за риболовни излети, подробности за улова и използвани уреди. Освен това прилагането на двойни системи за наблюдение, съчетаващи GSM и сателитни технологии, трябва да бъде разширено, за да се осигури пълно покритие на всички активни плавателни съдове, улеснявайки по-доброто управление и правоприлагане.
3. Към двете държави-членки да създадат единен режим за регистрация и докладване на любителския риболов в Черноморските държави-членки. Прилагането на система за лицензиране с номинална такса може да помогне за филтрирането на случайни лицензополучатели, като гарантира, че данните за активните любители риболовци са точни. От любителите риболовци следва да се изисква да докладват улова си чрез цифрови платформи, като допринасят за оценките на запасите и управлението на рибарството.
4. Към държавите членки да създадат механизми за редовен обмен на данни и сътрудничество между агенциите за управление на рибарството, бреговата охрана и други съответни органи. Това включва споделяне на данни за движението на кораби, доклади за улов и инциденти свързани със системни повреди. Междуйнституционалното сътрудничество е от решаващо значение за ефективното наблюдение и контрол на риболовните дейности, особено за борба с ННН риболова.
5. Към държавите членки да включат рибарските общности в процеса на вземане на решения и да им осигурят подходящо обучение. Редовните консултации с дребномащабните рибари трябва да бъдат институционализирани, за да се гарантира, че разпоредбите отразяват техните реалности и нужди. Програмите за изграждане на капацитет трябва да се съсредоточат върху използването на цифрови инструменти за отчитане, разбирането на новите разпоредби и възприемането на практики за устойчив риболов, възприемането на съвременни техники.

---

² ДЧ- държави-членки

³ ЕК- Европейска комисия

6. Към държавите членки (в този случай Румъния) да подкрепят традиционните риболовни общности в екологично чувствителни райони като делтата на река Дунав. На тези общности следва да се предостави финансова и техническа подкрепа, за да запазят традиционните си риболовни практики, като същевременно се гарантира съответствие с екологичните разпоредби. Инвестициите в инфраструктура като места за акостиране и съоръжения за хладилно съхранение са от съществено значение за условията за съхранение, замразяване и охлаждане на уловената риба, за да се поддържа веригата на хладилната верига от лодката до крайния потребител. Освен това подкрепата за възстановяване на местообитанията ще осигури екологична устойчивост и икономическа устойчивост.
7. Към ЕК и държавите-членки да насърчават и подкрепят приемането на селективни риболовни уреди и практики, които минимизират прилова и въздействието върху околната среда. Трябва да се осигури финансиране и техническа помощ за разработването и внедряването на такива уреди (вж. също препоръка № 10/11.06.2024 г.). Освен това програмите за възстановяване на запасите от рибни видове с висока стойност в райони като лагуната Razim-Sinoe трябва да бъдат приоритетни за увеличаване на рибните запаси и подпомагане на местния риболов.
8. ЕК да предостави насоки и подкрепа за хармонизиране на разпоредбите, свързани с ННН риболова в Черноморския регион, като гарантира, че всички държави-членки се придържат към общи стандарти за управление на рибарството. Засилване на сътрудничеството с GFCM за разширяване на разпоредбите за ННН риболов в други Черноморски страни извън ЕС.
9. Към държавите-членки да преразгледат и укрепят своите регулаторни рамки във връзка с ННН риболова. Това включва осигуряване на стриктно спазване на изискванията за докладване и прилагане на санкции за неспазване.
10. Трябва да се проведе цялостно социално-икономическо проучване, за да се оценят условията и предизвикателствата пред общностите за любителски и дребномащабен риболов. Това проучване ще ръководи разработването на съобразени мерки за подкрепа както на национално, така и на европейско ниво, като гарантира, че интервенциите са подходящи и ефективни.
11. Към ЕК и държавите-членки – за подобряване на социално-икономическата подкрепа за дребномащабните рибари. Това включва финансови стимули по време на неактивни периоди, модернизация на плавателни съдове и оборудване, безвъзмездни средства за запазване на традиционните практики и инициативи за подобряване на достъпа до пазара.
12. Към държавите-членки – за справяне с демографските предизвикателства предвид застаряващото население в рибарските общности. Трябва да се осигурят образователни програми, стажове и субсидии за стартиране на млади рибари, заедно със стимули за модернизиране на практиките за привличане на по-младите поколения в сектора.
13. Към държавите членки да повишат обществената осведоменост относно значението на устойчивия риболов и въздействието на любителския риболов. Трябва да се провеждат обществени информационни кампании, за да се образоват рибарите и широката общественост относно разпоредбите, устойчивите практики и последиците от ННН риболова. Прозрачността в процесите на управление и докладване също ще изгради доверие и ще насърчи спазването.

Прилагането на тези препоръки ще създаде стабилна рамка за подпомагане на дребномащабния риболов, подобряване на събирането на данни, регулиране на любителския риболов и смекчаване на въздействието от ННН риболова. Този холистичен подход ще спомогне

за подкрепата на социално-икономическите ползи от риболовния сектор, като същевременно се запази морската среда на Черно море.

КСЧМ се ангажира да продължи да подкрепя сътрудничеството между органите на държавите-членки, редовната комуникация и обмен на най-добри практики, предлагайки платформа за обсъждане и хармонизиране на специфичните правила, за да се гарантира справедливост и честна игра между страните.